

Strasbūrā, 23.10.2018.
COM(2018) 800 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Komisijas 2019. gada darba programma

Solījumu izpilde un gatavošanās nākotnei

I. Solījumu izpilde un gatavošanās nākotnei

Nākamie mēneši mūsu Eiropas Savienībai būs izšķiroši. Nākošgad maijā Eiropas iedzīvotāji balsos Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Kā savā runā par stāvokli Savienībā 2018. gada 12. septembrī uzsvēra Komisijas priekšsēdētājs, lēmumi, ko pieņems iedzīvotāji, atspoguļos viņu ticību Eiropas Savienības spējai rast risinājumus uzdevumiem, kurus neviena no dalībvalstīm, rīkojoties individuāli, nevar atrisināt.

Tāds uzdevums kā, piemēram, nodrošināt, ka Eiropas atgriešanās pie ekonomikas izaugsmes patiešām dod labumu visiem, kas nozīmē ieguldīt nākotnes darbvietās un pāreju uz digitālajām tehnoloģijām un mazoglekļa ekonomiku pārvēršanu iespējā. Ar migrāciju saistītās problēmas, kaut arī krietni mazākas nekā krīzes laikā 2015. un 2016. gadā, kādu laiku būs mūsu dzīves sastāvdaļa, un tām ir nepieciešami ilgtspējīgi Eiropas risinājumi. Izaicinājumi mūsu demokrātiskajai sabiedrībai, mūsu vērtībām un mūsu drošībai, kas rodas teroristu un kiberuzbrukumu, kā arī arvien biežāk dezinformācijas kampaņu rezultātā. Problēmas, kas izriet no arvien nestabilākas situācijas pasaulē, kurā demogrāfijas, konkurences attiecībā uz resursiem un klimata pārmaiņu jomā nepieciešami kopīgi centieni panākt ilgtspēju, kamēr daži apšaubā savu uzticību iestādēm un noteikumiem, kas ir pēdējo 50 gadu laikā ir labvēlīgi ietekmējuši pasaules kārtību.

Vairāk nekā jebkad agrāk Eiropai ir jāparāda, ka mūsu Savienība ir vienota, stipra un demokrātiska un ka tikai kopā mēs varam rast risinājumus šīm problēmām un tādējādi aizsargāt savus iedzīvotājus, dot viņiem iespējas un aizstāvēt viņus.

Mūsu gada darba programmā kopš pilnvaru termiņa sākuma šī Komisija ir koncentrējusies uz lielākajām problēmām, kurās, mūsuprāt, Eiropas līmeņa rīcība var radīt pārmaiņas. Ņemot vērā iniciatīvas, ar kurām nācām klajā līdztekus runai par stāvokli Savienībā, mēs tagad esam iesnieguši visus tiesību aktu priekšlikumus, kas vajadzīgi, lai panāktu pozitīvas pārmaiņas Eiropas Komisijas visās desmit prioritātēs 2014.–2019. gadam. Kopā ar Eiropas Parlamentu un Padomi mēs esam panākuši vienošanos par gandrīz pusi no šiem priekšlikumiem, un vēl 20 procenti priekšlikumu ir krietni paviszējušies uz priekšu likumdošanas procesā. Prioritātei tagad jābūt pārvērst tiesību aktos atlikušos priekšlikumus, tostarp visus prioritāros priekšlikumus, kas norādīti kopīgajās deklarācijās, un tad tos efektīvi īstenot. Dialogs, kas Komisijai ir bijis ar Eiropas Parlamentu un Padomi šīs darba programmas sagatavošanas laikā, ir apliecinājis, ka pastāv kopīga apņēmība saglabāt un vēl vairāk palielināt šo impulsu. Tagad ir laiks parādīt, ka kopā mēs spējam panākt rezultātus.

Lai saglabātu uzmanību uz to, kas jau ir iesniegts, Komisija šā gada darba programmā nāk klajā tikai ar ierobežotu skaitu jaunu iniciatīvu, kas kopā ar iniciatīvām, kuras iesniegtas reizē ar runu par stāvokli Savienībā, ir vitāli svarīgas, lai pilnībā īstenotu 10 prioritātes. Šīs iniciatīvas pievēršas neatrisinātajām problēmām, kam nepieciešama kopīga un izlēmīga rīcība: darba pabeigšana migrācijas jomā; ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšana; arvien lielākas spriedzes novēršana pasaules tirdzniecības sistēmā; pastāvīgo problēmu risināšana tiesiskuma jomā dažās dalībvalstīs un vienošanās panākšana ar Apvienoto Karalisti par tās izstāšanos no Savienības. Komisija arī vērsīs uzmanību uz

pieņemto tiesību aktu īstenošanu un spēkā esošā *acquis* izvērtēšanu, lai sagatavotos nākotnei, un mēs ierosinām atsaukt vai atcelt virkni novecojušu priekšlikumu un tiesību aktu.

Visbeidzot, šajā darba programmā ir pilnveidots “Ceļvedis līdz Sibiu”, kas saņēma spēcīgu atbalstu Eiropas Parlamentā un tika iekļauts Vadītāju programmā. Sibiu samits notiks Eiropas dienā 2019. gada 9. maijā – sešas nedēļas pēc *Brexit* un divas nedēļas pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Tas būs izšķirošs brīdis 27 dalībvalstu Eiropas Savienībai, kurā veidot savu nākotni 2025. gadam. Paturot to prātā, līdz Sibiu samitam ir svarīgi panākt politisku vienošanos par Komisijas priekšlikumu par vienkāršāku un elastīgāku nākotnes budžeta sistēmu. Papildus tam, Komisija nākamo mēnešu laikā dos nākotnē vērstu ieguldījumu, lai sagatavotos samitam tā, lai ES vadītāji var nodrošināt atjaunotu pārliecību par 27 dalībvalstu Savienības nākotni.

II. Junkera vadītās Komisijas 10 prioritāšu pilnīga īstenošana līdz Eiropas Parlamenta vēlēšanām

Jauns impulss nodarbinātībai, izaugsmei un ieguldījumiem

Eiropas ekonomika uzrāda labus rezultātus. Izaugsme 2017. gadā sasniedza augstāko rādītāju 10 gados. Nodarbinātība un investīcijas ir atgriezušās pirmskrīzes līmenī, un publisko finanšu stāvoklis ir ievērojami uzlabojies. Tomēr ekonomiskais, sociālais un fiskālais stāvoklis dalībvalstīs joprojām ir nevienmērīgs. Mainoties pasaules ekonomikas laikapstākļiem, mums ir jāizmanto pašreizējais impulss un jāturpina sekmēt tāda rīcībpolitika, kas ļauj mums izmantot jaunas ekonomiskās iespējas un sagatavo ekonomiku tam, lai tā spētu pārvarēt nākotnes problēmas, ar kurām mēs saskarsimies.

Tas nozīmē turpināt ieguldīt reformās, kas vajadzīgas, lai Savienība turpinātu piedzīvot stabilu un ilgtspējīgu izaugsmi. Komisijas mūsdienīgie, taisnīgie un līdzsvarotie priekšlikumi 27 dalībvalstu Savienības nākamajai daudzgadu finanšu shēmai būs pamatā Savienības kopējo mērķu sasniegšanai nākamajos desmit gados. Tie ir vērsti uz tām jomām, kurās saskaņā ar ES vadītāju vienošanos Bratislavā un Romā Savienība spēj vislabāk panākt rezultātus. Tie mums ļaus risināt tādas būtiskas problēmas kā jauniešu bezdarbs, migrācija, drošība, tehnoloģiskā un digitālā pārveide, kā arī pāreja uz ilgtspējīgāku mazoglekļa ekonomiku. Sibiu samitā būtu jāapstiprina politiska vienošanās par turpmāko budžetu. Tas parādītu, ka 27 dalībvalstu Savienība ir vienota, tai ir skaidra izpratne par virzienu un tā ir gatava un spējīga virzīt savu likteni un panākt rezultātus saviem iedzīvotājiem.

Valsts naudai ir sava loma atbilstošu investīciju veidu stimulēšanā, taču galu galā uzņēmumi ir tie, kas rada darbvietas un izaugsmi. Tāpēc mums ir jāturpina piesaistīt pieejamos resursus. Investīciju plāns Eiropai – Junkera plāns – jau ir ģenerējis papildu investīcijas 344 miljardu euro apmērā, tādējādi pārsniedzot sākotnējo mērķi – 315 miljardus euro, un paredzams, ka tas radīs 1,4 miljonus darbvietu un līdz 2020. gadam palielinās ES iekšzemes kopproduktu par 1,3 %. Junkera plāns ir papildināts un paplašināts, lai līdz 2020. gada beigām papildu investīcijās mobilizētu aptuveni 500 miljardus euro. Komisija izvērtēs panākto progresu un

noteiks papildu veidus, kā palielināt investīcijas, tostarp topošās *InvestEU* programmas ietvaros.

Mums ir arī jāvienojas par atlikušajiem priekšlikumiem, lai virzītu pāreju uz aprites ekonomiku, kas atbalsta inovāciju, darbvietas un izaugsmi un sekmē nepietiekamo resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Lai samazinātu kaitīgās plastmasas daudzumu, kas nokļūst mūsu okeānos un jūrās, un dotu uzņēmumiem spēcīgu stimulu meklēt ilgtspējīgas un novatoriskas alternatīvas, ir nepieciešama ātra vienošanās attiecībā uz priekšlikumu par vienreizlietojamo plastmasu. Tas stimulēs Eiropas inovāciju un izvirzīs Eiropas uzņēmumus tehnoloģiskajās līderpozīcijās salīdzinājumā ar to pasaules konkurentiem, tādējādi palielinot ilgtspējīgu izaugsmi un nodarbinātību nākotnē.

Savienots digitālais vienotais tirgus

Digitālais vienotais tirgus Eiropas iedzīvotājiem jau sniedz priekšrocības: viesabonēšanas maksas ir likvidētas, lai kur tie atrastos Eiropas Savienībā, iedzīvotāji tagad var piekļūt filmu, sporta, mūzikas, videospēļu un e-grāmatu abonementiem, un no šā gada decembra viņi varēs iepirkties tiešsaistē, nesaskaroties ar nepamatotu diskrimināciju tikai savas dzīves vietas dēļ.

No 30 lēģislatīvajām iniciatīvām, ko Komisija ir izstrādājusi saistībā ar digitālo vienoto tirgu, 18 iniciatīvas ir pieņemtas kā tiesību akti. Tagad ir ļoti svarīgi pabeigt izskatīt atlikušos priekšlikumus, tostarp par autortiesībām, e-privātumu un līgumtiesībām. Ir svarīgi ātri izveidot Eiropas Industriālo, tehnoloģisko un pētniecisko kibersdrošības kompetenču centru kopā ar Nacionālo koordinācijas centru tīklu, lai palīdzētu ES saglabāt un pilnveidot tehnoloģiskās un industriālās spējas kibersdrošības jomā, kas ir vajadzīgas, lai padarītu drošu mūsu digitālo vienoto tirgu.

Mēs turpināsim darbu pie jaunās mākslīgā intelekta problēmas, dodot iespēju koordinēti rīkoties visā Eiropas Savienībā un veicot turpmākus pasākumus saistībā ar šogad iepriekš paziņotajām dažādajām darbībām. Komisija un augstā pārstāve arī iesniegs jaunu kopīgu rīcības plānu, lai risinātu tiešsaistes dezinformācijas uzmācīgo izplatību Eiropā, kas iedragā Eiropas iedzīvotāju uzticēšanos demokrātijas procesiem un iestādēm, kā arī mūsu neatkarīgajiem un brīvajiem plašsaziņas līdzekļiem. Tas ir jautājums, kas ir īpaši svarīgs, lai tam pievērstos pirms nākamā gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

Mēs arī sagatavosim ieteikumu izveidot Eiropas elektronisko pacienta medicīnisko karšu apmaiņas formātu. Tas atvieglēs pārrobežu apmaiņu ar pacientu datiem. Tas būs ieguvums pacientiem un veselības aprūpes nodrošinātājiem un palīdzēs sekmēt medicīnas attīstību ar veselības aprūpes pakalpojumu digitalizācijas palīdzību. Sabiedrības veselības jomā mēs arī izvirzīsim visaptverošu regulējumu par endokrīnajiem disruptoriem.

Noturīga enerģētikas savienība, kurā īsteno uz nākotni vērstu klimata pārmaiņu politiku

Pēdējo četru gadu laikā ES ir ieguldījusi enerģētikas savienībā, lai sekmētu ilgtspējīgu, neatkarīgu un drošu apgādi iedzīvotājiem. Mēs esam vadījuši globālo cīņu pret klimata pārmaiņām un esam vienīgā lielā ekonomika, kas pieņem tiesību aktus, lai atbilstīgi Parīzes nolīgumam līdz 2030. gadam samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju par vismaz 40 %.

Mums ir jāturpina darbs pie tā, lai panāktu līdztiesīgo likumdevēju vienošanos par atlikušajiem priekšlikumiem paketē “Tīru enerģiju ikvienam Eiropā”. Lai uzlabotu ES iekšējo enerģijas tirgu un palielinātu solidaritāti dalībvalstu starpā, līdztiesīgajiem likumdevējiem ir arī svarīgi vienoties par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz gāzes cauruļvadiem, kas ienāk Eiropas gāzes tirgū, un pabeigt jauno tiesību aktu izstrādi par elektroenerģijas tirgiem. Mums ir arī vajadzīga vienošanās par Komisijas priekšlikumiem “Eiropa kustībā” mobilitātes paketēs, lai nodrošinātu mūsu drošas, tīras un satīklotas mobilitātes programmas savlaicīgu īstenošanu, un par Komisijas priekšlikumiem par ilgtspējīgu finansējumu, lai mobilizētu privāto kapitālu, kas vajadzīgs ES klimata un ilgtspējīgas attīstības programmas atbalstīšanai.

Šo pasākumu savlaicīga pieņemšana nodrošinās, ka ir ieviesti ES 2030. gada klimata politikas atbalsta instrumenti un tiesiskais regulējums. Kopā šī klimata un enerģētikas politika panāks to, ka līdz 2030. gada siltumnīcefekta gāzu emisija kopumā tiek samazināta par aptuveni 45 %, pārsniedzot ES saistības saskaņā ar Parīzes nolīgumu līdz 2030. gadam samazināt emisiju par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gadu. Tā arī dos mums iespēju līdz 2050. gadam sasniegt emisijas prognozēto samazinājumu par aptuveni 60 %. Tomēr ar to vien nepietiek, lai ES varētu dot ieguldījumu Parīzes nolīgumā noteikto temperatūras mērķu sasniegšanā. Jaunākajā Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes īpašajā ziņojumā viennozīmīgi apstiprināta klimata pārmaiņu negatīvā ietekme, un, ņemot to vērā, Komisija, gatavojoties Katovices Klimata pārmaiņu konferencei 2018. gada decembrī, ierosinās ES stratēģiju ilgtermiņa siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai. Mēs arī ziņosim par enerģētikas savienības stāvokli, kā arī par progresu, kas panākts sekmējot Eiropas spējas, ieņemot vadošo lomu akumulatoru nozarē.

Padziļināts un taisnīgāks iekšējais tirgus ar spēcīgāku rūpniecisko pamatu

2018. gads iezīmē vienotā tirgus 25. gadadienu. Vienotais tirgus, kas veido piekto daļu no pasaules ekonomikas, ir unikāls un Eiropas ietekmīgākais aktīvs, lai radītu ekonomikas izaugsmi un palīdzētu Eiropas uzņēmumiem plaukt, radīt novatoriskus risinājumus un darbvietas. Mūsu kolektīvā ietekme ļauj mums būt efektīviem standartu noteicējiem un globāla mēroga atsaucē punktam tādos jautājumos kā datu aizsardzība, “lielie dati”, mākslīgais intelekts un automatizācija, un līdz ar to eksportēt mūsu vērtības un veidot pasaules ekonomiku.

Tagad mums ir jāpilda solījums maksimāli izmantot vienotā tirgus potenciālu visās tā dimensijās. Ir sevišķi svarīgi panākt vienošanos par vēl nepieņemtajiem priekšlikumiem tiesību aktu kopumos par precēm un pakalpojumiem. Mums ir jāpalielina pūles vienoties par kopēju konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi un par priekšlikumiem attiecībā uz taisnīgu un efektīvu nodokļu uzlikšanu digitālajā ekonomikā tā, lai visi uzņēmumi – gan lieli, gan mazi – maksātu savu taisnīgu tiesu nodokļu tur, kur tiek gūta viņu peļņa. Ir arī laiks panākt vienošanos par taisnīgiem un efektīviem pievienotās vērtības nodokļa priekšlikumiem, vienkāršot sistēmu jo īpaši mazajiem uzņēmumiem, panākt, ka tā ir nodrošināta pret krāpšanu, un modernizēt sistēmu pievienotās vērtības nodokļa samazinātu likmju noteikšanai. Vienošanās būtu jāpanāk arī par uzņēmējdarbības tiesību priekšlikumiem, lai nodrošinātu, ka uzņēmumu tiesības pārcelties un attīstīties pāri valsts robežām daži neizmanto ļaunprātīgi

nolūkā izvairīties no nodokļiem vai iedragāt darba ņēmēju tiesības. Vienošanās būtu steidzami jāpanāk arī par tiesību aktu priekšlikumiem par jauno, uz patērētājiem orientēto kursu. Šis jaunais kurss modernizēs un vienkāršos patērētāju aizsardzības tiesību aktus un ievieš spēcīgāku individuālo tiesisko aizsardzību ar pārstāvības prasību palīdzību.

Pilnībā funkcionējoša kapitāla tirgu savienība ar padziļinātiem un likvīdiem tirgiem ir izšķiroši svarīga finanšu stabilitātei, lai atbalstītu vienoto tirgu un dažādotu finansējuma avotus Eiropas uzņēmumiem, tostarp mazākiem uzņēmumiem. Ir pēdējais laiks panākt vienošanos par priekšlikumiem attiecībā uz Viseiropas privāto pensiju produktu, Eiropas tirgus infrastruktūras reformu, ES finanšu uzraudzības struktūras uzlabošanu un priekšlikumu par uzņēmumu maksātnespēju, pārstrukturēšanu un otro iespēju. Būtu jāpanāk vienošanās arī par citiem kapitāla tirgus savienības priekšlikumiem par kolektīvo finansēšanu, segtajām obligācijām, ieguldījumu fondu pārrobežu izplatīšanas atvieglošanu, MVU iekļaušanu biržas sarakstā publiskos tirgos un samērīgākiem un efektīvākiem noteikumiem attiecībā uz ieguldījumu brokeru sabiedrībām. Ņemot vērā nesenās nopietnās atklāsmes par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu finanšu nozarē, ir vitāli svarīgi arī ātri vienoties par priekšlikumiem izveidot stingrāku nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas novēršanas pārraudzību, lai nodrošinātu, ka noteikumi tiek labāk uzraudzīti un ievēroti visā ES.

Vienotais tirgus ne tikai dod rezultātus uzņēmumiem, bet arī garantē augstus sociālos standartus un darba ņēmēju aizsardzību. Pirms gada Gēteborgas Sociālajā samītā Eiropas Parlaments, Eiropas Savienības Padome un Eiropas Komisija paziņoja par Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Komisija savas kompetences jomā ir rīkojusies, lai to īstenotu ar konkrētām iniciatīvām. Tagad ir vajadzīga vienošanās par Eiropas Darba iestādes izveidi, kā arī par priekšlikumiem radīt labāku darba un privātās dzīves līdzsvaru un pārredzamākus un paredzamākus darba nosacījumus visiem, tostarp cilvēkiem, kas strādā, pamatojoties uz netipiskiem līgumiem. Mums ir jāvienojas pārskatīt noteikumus par dalībvalstu sociālā nodrošinājuma sistēmu koordinēšanu, par darba ņēmēju aizsardzību pret ķīmiskajām vielām, kas izraisa vēzi, kā arī par piekļuvi sociālajai aizsardzībai. Ir arī pēdējais laiks pabeigt Eiropas Pieejamības akta izstrādi, lai cilvēki ar invaliditāti varētu efektīvāk izmantot savas vienlīdzīgās tiesības pilnībā iesaistīties sabiedrībā un darba tirgū.

Vienotā tirgus uzturēšana, noteikumu ievērošana un tā padziļināšana ir nepārtraukts darbs. Mums ir jānovērš atlikušās nepilnības un jāuzlabo vienotā tirgus darbība. Tāpēc ārkārtīgi svarīga ir vienošanās par neizskatītajiem leģislatīvajiem dosjē un regulējuma pareiza īstenošana dalībvalstīs. Ņemot vērā vadītāju diskusiju decembra Eiropadomē, Komisija iesniegs paziņojumu, kas koncentrēsies uz atlikušo šķēršļu likvidēšanu un rīcības iespējām, lai nodrošinātu, ka Eiropa izmanto mainīgo globālo apstākļu jaunās iespējas.

Dziļāka un taisnīgāka ekonomiskā un monetārā savienība

2019. gada 1. janvārī mēs atzīmēsim vienotās valūtas 20. gadadienu. 340 miljoni Eiropas iedzīvotāju 19 dalībvalstīs ik dienas izmanto euro. Eurozona veido gandrīz 85 % no 27 dalībvalstu Savienības iekšzemes kopprodukta. Tā ir pārdzīvojuši visnopietnāko finanšu krīzi mūsu dzīves laikā un ir kļuvusi spēcīgāka. Tagad ir laiks nepārprotamāk pievērsties

stratēģiskajai lomai, kas euro būtu jāieņem pasaules arēnā, un jānostiprina tās pamati. Kapitāla tirgu savienības izveides pabeigšana šajā kontekstā ir īpaši nozīmīga.

Izšķiroši svarīgi ir arī panākt rezultātu attiecībā uz priekšlikumiem, kas ir daļa no ceļveža Eiropas ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšanai, t. sk. budžeta instrumentiem, kas ierosināti daudzgadu finanšu shēmas ietvaros. Tas ļaus ekonomiskajai un monetārajai savienībai – jo sevišķi Eiropas stabilizācijas funkcijai un reformu atbalsta programmai – nodrošināt lielāku makroekonomisko izturētspēju un veikt strukturālās reformas un nostiprināt konvergenci. 2018. gada jūnijā Eurosamitā, kurā piedalījās visas dalībvalstis, vadītāji vienojās pabeigt banku savienības izveidi, t. sk. izveidojot vienotajam noregulējuma fondam paredzētu kopīgu atbalsta mehānismu un panākot progresu Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmas izveidē. Viņi arī vienojās nostiprināt un pilnveidot Eiropas Stabilizācijas mehānisma kā krīzes pārvarēšanas instrumenta lomu. Šis darbs ir jāvirza kā prioritāte, bet tagad ir vajadzīga ātra vienošanās jo īpaši par priekšlikumiem par riska mazināšanu banku nozarē, kā arī paketi par ieņēmumus nenesošu kredītu samazināšanu. Izturētspējīgai eurozonai ir vajadzīgas izturētspējīgas dalībvalstis un atjaunota ekonomiskā un sociālā konverģence. Paturot prātā šo mērķi, Komisija turpinās stingrāk un mērķtiecīgāk vērst Eiropas pusgadu uz to, lai atbalstītu un virzītu dalībvalstis ilgtspējīgas, iekļaujošas un ilgtermiņa izaugsmes sasniegšanā.

Tirdzniecība: līdzsvarota un progresīva tirdzniecības politika globalizācijas izmantošanai

Mūsu mērogs, kopējās vērtības un mērķis nozīmē, ka Eiropas Savienība ir unikāla tajā ziņā, ka tai ir tirdzniecības nolīgumi ar 69 valstīm visā pasaulē, kas veido 40 % no pasaules iekšzemes kopprodukta. Taču arvien pieaugoša spriedze un lielāks paredzamības trūkums pasaules tirdzniecības kārtībā nozīmē, ka mums ir pastāvīgi jāapliecina sava apņemšanās saglabāt un nostiprināt uz noteikumiem balstītu starptautisko sistēmu. ES un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīguma – lielākā tirdzniecības nolīguma, par kādu Eiropas Savienība jebkad ir risinājusi sarunas, – ātra noslēgšana būs spēcīgs šādas apņemšanās signāls. Mēs strādāsim arī pie tā, lai nodrošinātu nolīgumu ar Singapūru un Vjetnamu ātru stāšanos spēkā un lai pabeigtu tās sarunas, kurās principiāla vienošanās jau ir panākta (Meksika) vai kuru virzība jau ir krietni progresējusi (piemēram, sarunas ar Čīli un *MERCOSUR*). Mums arī jāpanāk pēc iespējas lielāks progress citās notiekošās tirdzniecības sarunās, tostarp ar Austrāliju un Jaunzēlandi.

ES ir pamatots iemesls būt pārliecinātai un uzstājīgai tirdzniecības attiecībās, taču mēs nebūsim naivi. Svarīgi, ka līdztiesīgie likumdevēji ātri vienojas par priekšlikumu par ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanu, lai uzraudzītu un novērstu ārvalsts īstenotu uzņēmumu pārņemšanu, kas kaitētu ES interesēm. Dalībvalstīm ir arī laiks pārvarēt strupceļu attiecībā uz priekšlikumu par starptautiskā iepirkuma aktu, lai mēs varētu novērst diskrimināciju pret ES uzņēmumiem trešo valstu iepirkuma tirgos, un vienoties reformēt divējāda lietojuma preču noteikumus, lai tirdzniecību nekad nevarētu ļaunprātīgi izmantot kā aizsegu precēm, kuras var izmantot pamata cilvēktiesību pārkāpšanai.

Tiesiskuma un pamattiesību telpa, kuras pamatā ir savstarpēja uzticēšanās

Pamattiesību un drošības garantēšana pēdējo četru gadu laikā ir bijusi galvenā prioritāte. Lai pabeigtu darbu pie efektīvas drošības savienības izveides, tagad ir izšķiroši svarīgi vienoties par priekšlikumiem par tiesībaizsardzības iestāžu pārrobežu piekļuvi elektroniskajiem pierādījumiem, par sprāgstvielu prekursoru tirdzniecību un lietošanu, par personu apliecinošu dokumentu drošības elementu uzlabošanu un par tiesībaizsardzības iestāžu pārrobežu piekļuves finanšu datiem atvieglošanu un šo datu izmantošanas veicināšanu. Mums ir arī vairāk jādara, lai liegtu teroristiem līdzekļus rīkoties, un jāvienojas par pasākumiem attiecībā uz teroristiska satura izplatīšanu tiešsaistē, un jāpaplašina Eiropas Prokuratūras pilnvaras, aptverot cīņu pret pārrobežu terorismu.

Lai nodrošinātu, ka drošībai, migrācijai un robežu pārvaldībai paredzētās Eiropas informācijas sistēmas sadarbojas viedāk un efektīvāk, būtu ātri jāvienojas par priekšlikumu par šo sistēmu savstarpējo sadarbību, kā arī par uzlabojumiem, piemēram, Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmā, *Eurodac* un Vīzu informācijas sistēmā.

“Dīzelgeitas” un *Luxleaks* atklāsmes un “Panamas dokumentu” un *Cambridge Analytica* afēras ir parādījušas, ka trauksmes cēlējiem ir nozīmīga loma nelikumīgu darbību atklāšanā, kuras kaitē sabiedrības interesēm un iedzīvotāju labklājībai. Tāpēc mums ir jāvienojas par uzlabotu aizsardzību trauksmes cēlējiem, kuri ziņo par ES tiesību pārkāpumiem.

Mums ir arī jānodrošina, ka ES var efektīvāk sniegt palīdzību tiem, kurus skārušas dabas katastrofas, panākot vienošanos par priekšlikumu par Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānismu (*rescEU*).

Tiesiskuma ievērošana, kas ir viena no Savienības vērtībām, ir svarīga demokrātijai un pamattiesību ievērošanai. Tā ir arī būtiska darbības garantija Eiropas Savienībai – iekšējam tirgum un telpai, kurā tiesību akti tiek piemēroti vienādi un budžets tērēts pareizi, kurā dalībvalstis un to iedzīvotāji var savstarpējas uzticēšanās gaisotnē strādāt kopā kopēju mērķu labā. Līgumos noteiktā procedūra, lai noteiktu, vai pastāv nepārprotams risks, ka tiks pārkāptas vērtības un jo sevišķi tiesiskums, ir uzsākta attiecībā uz divām dalībvalstīm. Arī par dažām citām dalībvalstīm rodas arvien lielākas bažas. Līdz ar to pastāv arvien lielāka izpratne, ka Eiropas Savienībai un tās dalībvalstīm ir jādara vairāk, lai saglabātu un ievērotu tiesiskumu. Šajā kontekstā Komisija plāno nākt klajā ar iniciatīvu, kuras mērķis ir vēl vairāk nostiprināt 2014. gada Tiesiskuma mehānismu.

Ceļā uz jaunu politiku migrācijas jomā

Eiropas iedzīvotājiem, neraugoties uz faktu, ka krīze ir pārvarēta, būtiskas bažas joprojām raisa migrācijas spiediens. Pareiza migrācijas pārvaldība vēl daudzus gadus būs problemātiska, un tai ir nepieciešams vispusīgs risinājums.

Neatbilstīgo ieeceļotāju skaits Eiropas Savienībā ir samazinājies par 95 %, salīdzinot ar augstāko rādītāju 2015. gada oktobrī. Taču šis gads ir arī pierādījis, cik svarīgi ir saglabāt modrību visos maršrutos – Vidusjūras centrālās daļas maršrutā tika novērots būtisks samazinājums, bet Vidusjūras austrumu daļas un jo īpaši Vidusjūras rietumu daļas maršrutos bija vērojams pieaugums. Migrācijas maršruti un to virzītāji pastāvīgi mainās, un mums ir

jāsagatavoja nākotnei. Galvenā prioritāte joprojām ir vienoties par labi funkcionējošu kopējo Eiropas patvēruma sistēmu, kuras pamatā ir atbildības un solidaritātes principi. Par pieciem no septiņiem sākotnējiem priekšlikumiem reformēt šo sistēmu ir panākta provizorisks vai daļēja vienošanās, un tagad būtu jāveic pēdējie pasākumi ceļā uz to pieņemšanu, integrējot izmaiņas, lai nostiprinātu kopā ar runu par stāvokli Savienībā ierosinātās jaunās Eiropas Patvēruma aģentūras operatīvās spējas. Mums paralēli ir jākoncentrē pūles uz to, lai panāktu vienošanos par atlikušajiem diviem priekšlikumiem: Dublinas sistēmas reformu un patvēruma procedūru regulu.

Ticama migrācijas politika nozīmē sniegt iedzīvotājiem pārliecību, ka mēs efektīvi pārvaldām savas ārējās robežas un varam aizsargāt gan tos, kam ir nepieciešama palīdzība, gan sūtīt atpakaļ tos, kam tāda nav nepieciešama. Atgriešanas politikas saskanības un efektivitātes stiprināšana un neatbilstīgas migrācijas stimulu mazināšana ir izšķiroši svarīga, un Komisija ir iesniegusi vajadzīgos priekšlikumus, lai to panāktu. Tādā pašā garā mums ir ātri jāvienojas par atgriešanas direktīvas reformu un jāpalielina Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras kapacitāte, līdz 2020. gadam izveidojot pastāvīgu korpusu ar 10 000 ES robežsargu, nostiprinot tās pilnvaras atgriešanas jomā un ļaujot tai plašāk darboties partnervalstīs ārpus ES.

Vienlaikus Eiropai ir jādara vairāk jautājumā par likumīgo migrāciju. Mums ir jāspēj adekvāti risināt darba tirgus vajadzības un prasmju trūkumu nākotnē, vienlaikus tiecoties īstenot ES intereses. Tāpēc ir sevišķi svarīgi vienoties par pārskatīto ES zilās kartes shēmu, kas augsti kvalificētiem trešo valstu valstspiederīgajiem atvieglos un padarīs pievilcīgāku iespēju strādāt Eiropā un palīdzēs uzlabot mūsu ekonomikas rādītājus.

Komisija līdz 2018. gada decembrim publicēs paziņojumu par vīzu savstarpējību, lai izvērtētu stāvokli un iespējamās turpmākās rīcības veidus attiecībā uz situāciju, kad vīzu politikas jomā ASV neievēro savstarpējības principu.

Spēcīgāka pasaules mēroga dalībniece

Rīkojoties plecu pie pleca, Eiropai ir pietiekami liela ietekme, lai būtu spēcīga pasaules mēroga dalībniece, kas tiecas panākt mieru, ilgtspējīgu attīstību, drošību un stabilitāti, vienlaikus atbalstot demokrātiju, aizstāvēt cilvēktiesības un sekmējot tiesiskumu.

Lai to nodrošinātu un līdztekus centieniem panākt vienošanos par ierosinātajām finanšu programmām, kas ir Eiropas pasaules mēroga dalībnieces lomas pamatā, Komisija turpinās aicināt veikt ātrus turpmākos pasākumus saistībā ar savu iniciatīvu ieviest lēmumu efektīvāku pieņemšanu ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas jomā. Komisija arī turpinās strādāt pie tā, lai īstenotu ES globālo ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju, jo īpaši attiecībā uz Indiju, Latīņameriku un Vidusāziju.

Tiks virzīta uz priekšu ierosinātās jaunās Āfrikas un Eiropas ilgtspējīgu investīciju un darbvietu alianses īstenošana. Šajā nolūkā ES Ārējo investīciju plāns tiks padarīts vēl funkcionālāks un īstenots, lai sasniegtu tā vērienīgo mērķi – līdz 2020. gadam ilgtspējīgās investīcijās piesaistīt līdz pat 44 miljardus euro.

Mūsu kaimiņattiecību politikas īstenošana gan austrumos, gan dienvidos joprojām būs nozīmīga prioritāte. Attiecībā uz ES paplašināšanos Komisija sniegs ikgadējos ziņojumus par progresu, kas panākts ar visiem attiecīgajiem partneriem. Turklāt Komisija izvērtēs un pieņems atzinumu par Bosnijas un Hercegovinas lūgumu kļūt par kandidātvalsti dalībai ES.

Demokrātisku pārmaiņu Savienība

Pēdējo četru gadu laikā Komisija ir tiekusies padarīt Eiropas Savienību demokrātiskāku, piemēram, paverot iespējas iedzīvotājiem dot savu ieguldījumu lēmumu pieņemšanā, palielinot Komisijas lēmumu pieņēmēju un interešu pārstāvju sanāksmju pārredzamību, publicējot tirdzniecības nolīgumu sarunu pilnvaras un iestrādājot labāka regulējuma principus politikas izstrādē. Noteikumos par Eiropas politisko partiju finansēšanu ir veiktas nozīmīgas izmaiņas, kas palielinās pārredzamību par saikni Eiropas politisko partiju un ar tām saistīto partiju starpā, uzlabos demokrātisko leģitimitāti, jo finansējums labāk atspoguļos elektorāta izvēli, un nostiprinās noteikumu ievērošanu, lai nepieļautu publisko izdevumu ļaunprātīgu izmantošanu.

Lai aizsargātu mūsu demokrātiskās vērtības, mums ir jāgarantē, ka nākamās vēlēšanas būs brīvas un taisnīgas, un tāpēc ārkārtīgi svarīgi, ka tiek ātri pieņemti priekšlikumi par mūsu demokrātisko procesu aizsardzību pret trešo valstu vai privāto interešu manipulācijām. Prioritārā kārtā būtu jāvienojas arī par priekšlikumu ļaut piemērot sankcijas Eiropas politiskajām partijām par personas datu aizsardzības pārkāpumiem, lai apzināti ietekmētu Eiropas Parlamenta vēlēšanu iznākumu.

Eiropas pilsoņu iniciatīvas piedāvā iedzīvotājiem unikālu un novatorisku veidu, kā piedalīties darba kārtības noteikšanā ES līmenī, tieši lūdzot Komisiju rīkoties jautājumā, kas tiem ir svarīgs. Lai padarītu šo instrumentu lietotājam ērtāku un dotu tam iespēju sasniegt savu potenciālu, ir svarīgi ātri vienoties par attiecīgās regulas reformu, lai iedzīvotājiem būtu vieglāk uzsākt un atbalstīt jaunas iniciatīvas. Mēs arī reaģējam uz iedzīvotāju vēlmēm, kas paustas sabiedriskajās apspriešanās, piemēram, ar priekšlikumu izbeigt laika maiņu divreiz gadā.

Kopš savu pilnvaru termiņa sākuma Komisija ir uzsvērusi nepieciešamību pēc tādas Savienības, kas vairāk koncentrējas uz svarīgiem jautājumiem, un nepieciešamību uzlabot Savienības darbības demokrātisko leģitimitāti. Būtisks aspekts šajā ziņā ir nodrošināt subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa ievērošanu. Komisija līdztekus šai darba programmai nāk klajā ar paziņojumu, kurā izklāstīts tas, kā mēs plānojam nostiprināt subsidiaritātes un proporcionalitātes principu lomu ES politikas veidošanā, kurā par pamatu izmantots Subsidiaritātes, proporcionalitātes un principa “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas bagātīgais ieguldījums. Saskaņā ar darba grupas viedokli tas tiks darīts plašākas labāka regulējuma programmas ietvaros, tai skaitā plānotajā izvērtējumā. Paziņojumu papildina gada ziņojumi par attiecībām starp Eiropas Komisiju un valstu parlamentiem un par subsidiaritātes principa un proporcionalitātes principa piemērošanu.

III. Spēcīgas nākotnes perspektīvas piedāvājums visiem Eiropas iedzīvotājiem

Sibiu samits 2019. gada 9. maijā notiks izšķirošā brīdī – sešas nedēļas pēc *Brexit* un divas nedēļas pirms Eiropas Parlamenta vēlēšanām. Tas būs brīdis, kad vadītāji nodrošinās atjaunotu pārliecību par jaunās 27 dalībvalstu Savienības nākotni. Komisija dos savu ieguldījumu procesā līdz Sibiu samitam un pēc tam, iesniedzot vairākus ziņojumus un paziņojumus ar 2025. gada perspektīvu. Tā ir iesniegusi vai izvirzīs iniciatīvas, kuru mērķis ir:

- nostiprināt euro starptautisko lomu globālajos centienos nostiprināt Eiropas suverenitāti;
- uzlabot kvalificēta vairākuma balsošanas izmantošanu un panākt lēmumu efektīvāku pieņemšanu tādās būtiskās jomās kā nodokļu un sociālā politika tā, lai ES vienotā tirgus tiesību akti atbilstu norisēm ekonomikā un sabiedrībā, kā arī vairākās mūsu ārējo attiecību mērķa jomās, lai piedāvātu pareizos lēmumu pieņemšanas rīkus kopējā ārpolitikā un drošības politikā;
- pārdomāt virzību uz ilgtspējīgu Eiropu līdz 2030. gadam, lai veiktu turpmākus pasākumus saistībā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem, t. sk. par Parīzes nolīgumu par klimata pārmaiņām;
- bruģēt ceļu jaunam institucionālajam satvaram enerģētikas un klimata politikā, ieskicējot risinājumus uzlabotai kvalificēta vairākuma balsošanai un *Euratom* līguma iespējamai reformai;
- vēl vairāk nostiprināt 2014. gada Tiesiskuma mehānismu;
- ieskicēt, kā padarīt Savienību vienotāku, stiprāku un demokrātiskāku informācijas sniegšanas aspektā.

IV. *Brexit* un sagatavotība

Kaut arī tiek ieguldīti ievērojami pūliņi, lai nodrošinātu, ka tiek noslēgts nolīgums par Apvienotās Karalistes sakārtotu izstāšanos no Eiropas Savienības un satvars turpmākajām ES un Apvienotās Karalistes attiecībām, būs vajadzīgi konkrēti pasākumi, lai neatkarīgi no sarunu iznākuma pielāgotu ES *acquis* saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos. Papildus sešiem leģislatīvajiem aktiem, kas jau ir iesniegti līdztiesīgajiem likumdevējiem, Komisija pieņems vēl divus ar sagatavotību *Brexit* saistītus tiesību aktu priekšlikumus, kas pievērsīsies attiecīgi Apvienotās Karalistes valstspiederīgo vīzas statusam pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās un primārā enerģijas patēriņa un enerģijas galapatēriņa skaitļu koriģēšanai energoefektivitātes tiesību aktos. Priekšlikumi tiks iesniegti 2018. gada novembrī tā, lai līdztiesīgajiem likumdevējiem atliktu pietiekami daudz laika to pieņemšanai līdz izstāšanās datumam.

Komisija līdz 2018. gada beigām arī iesniegs vairākus deleģētos un īstenošanas aktus, kas ir vajadzīgi saistībā ar sagatavotību *Brexit*. Tā turpinās cieši uzraudzīt sarunu attīstības situāciju

un vajadzības gadījumā ierosinās papildu pasākumus, pienācīgi ņemot vērā laiku, kas nepieciešams līdztiesīgajiem likumdevējiem darba pabeigšanai.

V. Labāks regulējums un ES tiesību aktu īstenošana un izpilde

Kopš pilnvaru termiņa sākuma Komisija ir daudz ieguldījusi labākā regulējumā, kas tagad ir iestrādāts mūsu iestādes pašos pamatos. ESAO nesen atzina, ka centienos ieviest labāku regulējumu Komisija ir sasniegusi vienus no vislabākajiem rezultātiem. Lai vēl vairāk nostiprinātu šo progresu, mēs veicam mūsu labāka regulējuma politikas izvērtējumu un pavasarī ziņosim par rezultātiem un gūtajām atziņām. Tikmēr mēs pievērsīsim īpašu uzmanību tam, lai izmantotu mūsu labāka regulējuma rīkus ar nolūku pamatīgi izvērtēt spēkā esošās rīcībpolitikas un nodrošināt, ka tās arī turpmāk atbilst mērķim un nerada liekas izmaksas. Šīs darba programmas II pielikumā ir izklāstīti svarīgākie novērtējumi un atbilstības pārbaudes, ko mēs veiksime, to skaitā tie, kuros ņemti vērā *REFIT* platformas atzinumi. Platforma turpina darbu un paredzams, ka tā drīzumā pieņems papildu atzinumus, pēc kuriem Komisija sniegs detalizētu apskatu par turpmākajiem pasākumiem attiecībā uz visiem agrākiem un jauniem atzinumiem tiešsaistes *REFIT* rezultātu pārskatā, kā arī otrajā ikgadējā apsekojumā par slogu.

Jebkurš noteikums neatkarīgi no tā, cik rūpīgi izstrādāts un sagatavots, ir efektīvs tikai tad, ja tas tiek pareizi īstenots praksē. Tāpēc Komisija turpinās pievērst tikpat lielu uzmanību tam, lai nodrošinātu, ka tiesību akti tiek piemēroti pareizi, cik lielu uzmanību tā pievērš to izstrādei. ES tiesību aktu efektīvas īstenošanas pamatā ir cieša sadarbība un komunikācija starp Komisiju un dalībvalstīm. Mēs turpināsim iesaistīties dialogā ar dalībvalstīm, lai atbalstītu tās ES tiesību aktu īstenošanā. Turpmāko mēnešu laikā būs jāpieliek ievērojamas pūles attiecībā uz to tiesību aktu transponēšanu un īstenošanu, kuri ir nesen pieņemti vai tiks pieņemti. Tajā pašā laikā Komisija turpinās piešķirt prioritāti nopietniem ES tiesību aktu pārkāpumiem, kas apdraud ES noteikumu pievienoto vērtību, un vajadzības gadījumā veiks stingrus pasākumus, kā tas nesen tika darīts tādās jomās kā gaisa kvalitāte.

VI. Noslēgums

Šo pilnvaru termiņa atlikušie mēneši būs izšķiroši, lai parādītu iedzīvotājiem, ka mēs esam īstenojuši programmu nodarbinātībai, izaugsmei, taisnīgumam un demokrātiskām pārmaiņām. Komisijas darba programmā 2019. gadam ir ieskicēta skaidra un koncentrēta programma, lai pabeigtu darbu, ko apņēmāmies veikt šo pilnvaru termiņa sākumā. Komisija turpinās intensīvi strādāt kopā ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai pabeigtu šo programmu, pieņemot un īstenojot visus Komisijas iesniegtos priekšlikumus. Šie kopīgie Eiropas centieni ir izšķiroši, ja mēs vēlamies parādīt iedzīvotājiem, ka Eiropa var panākt pārmaiņas, rīkojoties mērķtiecīgi un efektīvi un panākot taustāmus rezultātus. 9. maijā Sibiu mēs arī spēsim parādīt, ka Eiropas Savienībai 27 dalībvalstu sastāvā ir skaidrs redzējums par nākotni un tā ir nostiprinājusi pamatus spēcīgai, vienotai un suverēnai Eiropai.